

vergadering **C55 – CUL7**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

van 7 november 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Egbert Lachaert tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de ondersteuning aan Vlaamse gemeentebesturen in het kader van de uitbating van openbare zweminfrastructuur - 193 (2013-2014)	
Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbatings- en werkingskosten van de publieke zwembaden - 212 (2013-2014)	3
Vraag om uitleg van de heer Peter Gysbrechts tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de problematische financiering van taekwondo - 179 (2013-2014)	9
Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het wereldkampioenschap voetbal in Qatar - 333 (2013-2014)	14

■

Waarnemend voorzitter: De heer Kris Van Dijk

Vraag om uitleg van de heer Egbert Lachaert tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de ondersteuning aan Vlaamse gemeentebesturen in het kader van de uitbating van openbare zweminfrastructuur
- 193 (2013-2014)

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbatings- en werkingskosten van de publieke zwembaden
- 212 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Egbert Lachaert: Voorzitter, mijn vraag om uitleg sluit in feite aan bij een onderwerp dat enkele weken geleden tijdens een plenaire vergadering al aan bod is gekomen. Het betreft de publieke zwembaden. We weten allemaal dat de exploitatie van zwembaden verlieslatend is en niet winstgevend kan worden gemaakt. Tot nu toe is dit echt een typische overheidstaak geweest. Dit is een kerntaak van de overheid, die bovendien belangrijk is voor de eindtermen in het onderwijs. Het zwemmen wordt als een norm beschouwd. Kinderen moeten leren zwemmen, onder meer om het aantal verdrinkingsdoden op termijn niet te laten stijgen.

Alle lokale besturen worden met een beleids- en beheerscyclus geconfronteerd. Dit brengt financiële moeilijkheden met zich mee. We stellen vast dat heel wat lokale besturen die momenteel over een zwembad beschikken in moeilijkheden komen. Bovendien is nergens een stimulans ingebouwd om de lokale besturen te ondersteunen indien ze tot de exploitatie van een zwembad willen overgaan. In een gewone gemeente met een zwembad draagt het lokaal bestuur het exploitatieverlies. Het merendeel van de bezoekers komt echter van buiten de gemeente. De bovenlokale functie wordt evenwel niet gestimuleerd.

Het resultaat zou er natuurlijk in kunnen bestaan dat heel wat lokale besturen, zeker in het licht van de beleids- en beheerscyclus en de tegen 2019 te bereiken autofinanciering, beslissen met die zwembaden te stoppen. Een andere mogelijkheid is de overdracht van de exploitatie. Blijkbaar vormt een formule zoals die van de Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening (TMVW) ook niet de aangewezen weg om hierbij te volgen.

Minister, de vraag is welke initiatieven u plant om in de toekomst in voldoende zweminfrastructuur te voorzien. Dit wordt voor de lokale besturen echt een grote uitdaging. Dit geldt niet enkel voor de steden, die toch over wat meer financiële draagkracht beschikken, maar ook voor de gewone gemeenten te lande.

Tijdens de korte periode dat ik hier al zetel, heb ik gemerkt dat het Gemeentefonds meer middelen krijgt. Ik vraag me af of we geen factor kunnen inbouwen om de lokale besturen die in een regio met weinig zwembaden toch in een zwembad voorzien wat bijkomende middelen uit het Gemeentefonds toe te kennen. Bent u dat idee genegen?

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij de vraag om uitleg van de heer Lachaert over de publieke zwembaden. Een aantal weken geleden is dit punt tijdens de actuele vragen in de plenaire vergadering al enigszins aan bod gekomen. Ik had deze vraag om uitleg op dat ogenblik al ingediend en de voorzitter van het Vlaams Parlement heeft het Reglement van het Vlaams Parlement strikt toegepast. Aangezien al een lid van mijn fractie vooraan stond, mocht ik het woord niet nemen. Dat is een van de redenen waarom we hier vandaag opnieuw over praten.

Volgens mij willen de heer Lachaert en ikzelf vooral een bekommernis uiten. Er hebben ons een aantal signalen bereikt. We moeten absoluut ondersteuning bieden aan de lokale besturen die in het verleden al heel wat inspanningen hebben geleverd om een zwembad te blijven uitbaten. We weten allemaal dat de werkingskosten enorm zijn en zeker toenemen. Dit geldt ook voor de personeelskosten en dergelijke. Ook voor deze initiatiefnemers zullen die kosten almaar stijgen.

De lokale besturen die de hen toebedeelde maatschappelijke opdracht verder willen uitvoeren, moeten we absoluut verder kunnen ondersteunen. Zoals daarnet al is gesteld, heeft dit ook met de eindtermen te maken. Dat de eindtermen worden bereikt, is immers belangrijk. Het gaat echter niet enkel om de scholen. Het is voor alle doelgroepen belangrijk dat de mogelijkheid bestaat op een goede manier te leren zwemmen en te zwemmen. Aangezien reeds is bewezen dat het hier een heel gezonde sport betreft, zal de minister van Sport het belang hiervan zeker inzien.

De milieuregelgeving is terecht streng. Het is noodzakelijk dat inspecties plaatsvinden. Hoewel we allemaal van die noodzaak overtuigd zijn, maakt dit de zaak er niet gemakkelijker op. Het is in elk geval belangrijk dat de lokale besturen op dit vlak ondersteuning krijgen.

Veel lokale besturen hebben in het verleden al het mogelijke gedaan om tot een goede oplossing te komen. Ze hebben alles gedaan wat in hun macht lag om een goede dienstverlening te kunnen aanbieden. Daarbij is soms zeer creatief gewerkt. Zo bestaan er intergemeentelijke samenwerkingen waarin verschillende aangrenzende gemeenten met betrekking tot zwembaden en de uitbating van zwemcomplexen samenwerken. Ze hebben ook hun toevlucht genomen tot andere vormen van aanbod. Soms is hier ook de privésector bij betrokken.

Minister, is er enige bereidheid om de lokale of de regionale besturen te ondersteunen in de uitbating of de realisatie van een goede zwembadinfrastructuur? Kan een intergemeentelijke samenwerking of welke samenwerking dan ook voor de uitbating van zwembadinfrastructuur worden gesteund en gestimuleerd? Kunt u een bijkomende stimulans geven om alle bevolkingsgroepen over degelijke infrastructuur te laten beschikken? Het gaat immers niet enkel om het behalen van de eindtermen. Het gaat veel verder dan dat. Welke bijkomende initiatieven wilt u nemen om te waarborgen dat alle schoolkinderen de in de eindtermen van het onderwijs opgenomen zwembadopdracht overal kunnen blijven uitvoeren?

De voorzitter: Mevrouw Kindt heeft het woord.

Mevrouw Els Kindt: Voorzitter, dit sportinfrastructuurprobleem is hier inderdaad al vaak aan bod gekomen. In februari 2013 heb ik hierover, naar aanleiding van de commotie in West-Vlaanderen met betrekking tot de bovenlokale sportinfrastructuur en de intergemeentelijke zwembaden, al eens een vraag om uitleg gesteld.

Minister, u hebt toen gewezen op de rol van de provincies. De provincies kunnen de bovenlokale infrastructuur begeleiden en organiseren. Het probleem is dat hiervoor niet in middelen is voorzien. De Vlaamse overheid stelt enkel voor de gehandicaptensport middelen ter beschikking. Voor de zes supplementaire taken die de provincies zijn toebedeeld, is echter niet in middelen voorzien. De vraag is hoe het hiermee staat. Zullen binnen deze legislatuur nog positieve evoluties volgen?

Ik wil ook verwijzen naar de interpellatie die de heer Gysbrechts op 17 oktober 2013 heeft gehouden. U hebt toen duidelijk gesteld niet blind te zijn voor de blijvende tekorten. U hebt ook over de bovenlokale initiatieven gesproken. In uw beleidsbrief staat trouwens te lezen dat u op dit vlak nog met iets op de proppen zult komen. Ik zou graag een stand van zaken krijgen. Welke initiatieven zullen het worden?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik deel uw bezorgdheid in verband met het dalend aantal zwembaden in Vlaanderen en de hoge exploitatiekost voor de lokale besturen. Overal waar ik kom, is er wel een burgemeester of schepen die me daarover aanspreekt. Dat gebeurt ook via de media.

Recente cijfers die het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB) verzamelde in het onderzoek 'Kengetallen Overheidszwembaden' bevestigen dat het exploiteren van een zwembad een dure en verlieslatende aangelegenheid is. Dat is niet overal zo, maar toch vaak. Ook al behoort het exploiteren van een zwembad tot de kerntaken van een gemeente, toch betekent dit niet dat alle gemeenten moeten beschikken over een zwembad. De cijfers van het ISB tonen aan dat één basiszwembad waar men kan leren zwemmen per groep van 30.000 inwoners zou moeten volstaan. Heel veel gemeenten hebben minder inwoners.

In tegenstelling tot wat u naar voren brengt, mijnheer Lachaert, meen ik wel dat gemeentebesturen steeds vaker bereid zijn om met elkaar samen te werken op het gebied van zwembadinfrastructuur. Omdat ik ook geloof dat dat een deel van de oplossing is voor de zwembadproblematiek, wil ik dergelijke vormen van samenwerking aanmoedigen. Op die manier worden de middelen die voorhanden zijn efficiënter gebruikt terwijl meer burgers bereikt worden.

Zoals u wellicht reeds vernomen hebt en zoals ik hier in de commissie Sport eerder al heb aangehaald, zal ik heel binnenkort een voorstel voorleggen aan de Vlaamse Regering. Het wordt momenteel behandeld door de Inspectie van Financiën. Als ik van hen een positief advies krijg, kan ik naar de regering stappen.

Ik wil de samenwerking tussen verschillende lokale besturen of tussen de provincie en één of meerdere lokale besturen stimuleren met een impulssubsidie voor de realisatie van de bovenlokale sportinfrastructuur en door deze projecten te voorzien van procesbegeleiding. Want zoals u zelf stelt, zijn dergelijke vormen van samenwerking niet evident, maar volgens mij dus zeker niet onhaalbaar. Er bestaan al goede voorbeelden.

Uw suggestie, mijnheer Lachaert, om bij de verdeling van de middelen van het Gemeentefonds het uitbaten van een openbaar zwembad in een regio waar niet veel zwembaden bestaan, toe te voegen als criterium om meer middelen te ontvangen, klinkt mooi maar botst met de algemene filosofie van het Gemeentefonds. Het Gemeentefonds is een algemene basisfinanciering van de lokale besturen. Zoals u wellicht weet, gebeurt de verdeling van het Gemeentefonds op basis van parameters zoals de open ruimte en sociale criteria zoals het aantal laaggeschoolden en leefloners, maar in essentie blijft het een basisfinanciering die niet gekoppeld wordt aan specifieke activiteiten. Het financieren van specifieke activiteiten is tegengesteld aan de filosofie van het Gemeentefonds. Ik denk niet dat we veel vragen zouden krijgen trouwens, ik denk aan de financiering van een atletiekbaan waar mensen van buiten de gemeente naartoe komen. Ik geloof in de intergemeentelijke samenwerking waar de gemeenten kunnen afspreken wie wat organiseert en op zich neemt. Ik zie dat in mijn regio ook: de ene gemeente heeft een atletiekpiste, de andere een zwembad en een derde een rugbyveld. Geen enkele gemeente kan alles doen.

Mevrouw De Wachter, u vraagt nog om ervoor te zorgen dat alle categorieën van de bevolking een zwembadinfrastructuur ter beschikking krijgen. Uit mijn gegevens blijkt dat dit geen probleem is. Het aandeel zwembeurten per doelgroep is doorheen de jaren stabiel gebleven. Het schoolzwemmen is tussen 2005 en 2007 wel licht afgenomen, maar is daarna stabiel gebleven. Het aandeel schoolzwemmers bedraagt 33,5 procent. De groep schoolzwemmers bestond in 2011 voor 82 procent uit kinderen van de lagere school. Het percentage clubzwemmers schommelt rond 14 procent en ongeveer de helft van de zwembeurten zijn publieke zwemmers. Hieruit leid ik af dat de bestaande zwembaden behoorlijk worden uitgebaat door de lokale besturen. Het lijkt me overigens niet de taak van

de Vlaamse Regering om lokale besturen te gaan controleren op de uitbating van hun zwembad.

De voorzitter: De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Egbert Lachaert: Minister, ik vrees dat de gemeenten die al een zwembad hebben, toch in de kou blijven staan. U stelt voor dat verschillende gemeenten samen een zwembad realiseren. Dat is perfect voor de toekomst, maar de gemeenten die al een zwembad uitbaten hebben daar niets aan.

Een gemeente met 30.000 inwoners of minder die al een zwembad heeft en samenwerking wil met andere gemeenten om dat te exploiteren, vindt daar geen partners voor. Wie wil daarop ingaan? Die ene gemeente dekt het verlies, wat heeft een randgemeente daarbij te winnen? Er is geen enkele incentive. U zult maatregelen moeten nemen om ook voor de bestaande zwembaden een oplossing te zoeken. Anders zullen sommige lokale besturen beslissen om er na 2019 mee te stoppen omdat ze dan die autofinanciering moeten halen. U hebt daar niet op geantwoord. Kunt u daar nog iets over zeggen?

Ik heb een suggestie gedaan in verband met het Gemeentefonds. Ik noteer uw antwoord daarop. Ik wil erop aandringen dat u ook voor de bestaande zwembaden naar een oplossing zoekt. Ik weet uit eigen ervaring dat de omliggende gemeenten geen zin hebben om dat verlies mee te helpen dragen. Als we bij de provincie aankloppen, krijgen we te horen dat hun budget ook gedaald is, dat ze op bepaalde doelgroepen mikken en dat ze niets extra's meer kunnen doen. Die gemeenten staan in de kou.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Minister, ik kom graag terug op enkele van uw antwoorden. Volgens mij werken er wel enkele intergemeentelijke samenwerkingen goed. Maar, minister, hoe zou u ze willen aanmoedigen? Misschien kunt u dat wat concreter toelichten? U hebt het over een impulssubsidie voor de realisatie en/of vernieuwing. Dat is belangrijk. Maar het is vooral cruciaal, nu alle lokale besturen bezig zijn met het opmaken van de budgetten en de meerjarenplanning, dat u de lokale besturen waar al een intergemeentelijke samenwerking is, die echter op de helling komt te staan door toedoen van de budgettaire omstandigheden van de komende jaren, zo snel mogelijk de suggestie zou doen dat u in iets zou voorzien waardoor het mogelijk wordt om door middel van een impulssubsidie de intergemeentelijke samenwerking verder te zetten. Op dit moment onderhandelen de lokale besturen zwaar over hoe de zwembaden zullen worden aangepakt. Dit zou veel lokale besturen helpen bij hun meerjarenplanning en de exploitatie van de zwembaden, en ook bij de onderhandeling tussen de verschillende lokale besturen. Minister, wilt u daarop ingaan?

Minister, u zegt dat momenteel alle doelgroepen aan bod komen. Dat is ook onderzocht, en ik geloof dat. Maar ik wil waarschuwen voor de toekomst. Lokale besturen met zwembaden onderzoeken nu hoe ze de zwembaden kunnen openhouden. Hiervoor zijn de eindtermen belangrijk. We moeten die groep het eerst kunnen bereiken. In de toekomst zou men, om te besparen, wel eens kunnen beslissen om een zwembad 's avonds niet meer open te houden of tijdens de daluren niet meer toegankelijk te houden voor de particuliere zwemmer. Dat zou heel binnenkort kunnen gebeuren. Nu is het geen probleem maar als we niet snel iets doen, zal het binnenkort een probleem worden.

De voorzitter: Mevrouw Kindt heeft het woord.

Mevrouw Els Kindt: Het is inderdaad geen kerntaak van elke gemeente om een zwembad te hebben. Maar de gemeenten die er een hebben, ook al tellen zij geen 20.000 inwoners, kunnen zich toch niet permitteren om dit van vandaag op morgen niet meer aan te bieden. Wij kunnen inderdaad ook niet naar onze omliggende gemeenten gaan. Als zij nog nooit 1 euro in een zwembad hebben geïnvesteerd, zijn zij ook niet bereid om dit voor infrastructuur op tafel te leggen. Ik zeg niet dat zij niet bereid zijn om meer te betalen voor de toegang. Op die

manier kunnen we misschien een deel recupereren, maar dat ze zouden investeren in een zwembadinfrastructuur in een aanpalende gemeente, daar geloof ik niets van. Minister, als u een taak geeft aan de provincie om de bovenlokale infrastructuur mee te coördineren en te organiseren, voorzie dan alstublieft ook in middelen.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Ik wil mij aansluiten bij de vraagstellers, zeker bij de heer Lachaert.

Minister, ik vind uw antwoord iets te vrijblijvend. Ik heb ook in de plenaire vergadering al gezegd dat u als minister van Sport langetermijnvisies zou moeten ontwikkelen in samenwerking met de andere besturen. Dit is daarvoor zeker het goede moment.

Er zijn een aantal evoluties. Er is de problematiek van het schoolzwemmen en de eindtermen. Er moet tegen betaalbare prijzen infrastructuur in de buurt zijn, ook gezien de maximumfactuur. Dat komt in het gedrang. Dan is er het probleem van de bestaande infrastructuur die dringend moet worden gerenoveerd. Dat kost heel veel. In een recent artikel in Het Belang Van Limburg lees ik: “Van de achttien overdekte gemeentelijke zwembaden in Limburg zijn er maar zes in goede staat. Voor twaalf van de achttien zwembaden is een grondige renovatie of zelfs een nieuwbouw nodig. Alle zwembaden zijn verlieslatend. Gemiddeld kost een zwembad een gemeente een half miljoen euro per jaar.” Dat is in het vrij landelijke Limburg.

We stellen een aantal zaken vast. Enerzijds heb je een aantal intercommunale samenwerkingen, zoals die van Bree, Bocholt en Meeuwen-Gruitrode, die aflopend zijn. Anderzijds zijn er enkele nieuwe initiatieven, bijvoorbeeld Dilsen-Stokkem-Maaseik. Maar er is nog een tweede evolutie, die we hebben gezien in Brasschaat: men lonkt voor een deel ook naar de private sector. Daar is een belangrijk sociaal aspect aan verbonden. Tongeren heeft met Sportoase sinds 2007 een pps. Ook in Overpelt-Neerpelt is er een private samenwerking. Daar werkt men meer marktconform. De toegangsprijs bedraagt daar 8,40 euro en 7,30 euro voor de inwoners. De privatisering heeft op vele plaatsen een invloed op de prijs. Dat gaat nog los van het schoolzwemmen, het vrijetijdsgebeuren, de gezondheidsadviezen en de vergrijzing. Zie maar naar het succes van het seniorenzwemmen in alle baden. Dat vraagt om een globale benadering. Zeker gezien het feit dat in de kleinstedelijke gebieden 70 tot 80 procent van de bezoekers van buiten de gemeenten komt. Als de gemeenten onder druk staan, dan dreigt het laten leeglopen van het zwembad. Dat gebeurt op sommige plaatsen letterlijk omdat men de renovatiekost niet kan dragen of omdat op termijn de exploitatiekost onhoudbaar wordt.

Vlaanderen moet de ambitie hebben om daar iets aan te doen. Minister, ik stel voor dat u een studie bestelt om dit eens volledig in kaart te brengen. Men kan vrij goed voorspellen, aan de hand van de bestaande infrastructuur en van een aantal voorbeelden uit het verre en vrij recente verleden, welke de renovatiekost en nieuw te investeren kost zal zijn, welke capaciteit vandaag ter beschikking staat en welke capaciteit er verschoven gaat worden, en anderzijds wie welke kost op termijn zou kunnen dragen en op basis van welke voorwaarden.

De heer Kris Van Dijck: Collega's, ik denk dat een oplossing kan worden gevonden op basis van wat hier is gezegd. Er wordt gesteld dat er meer bezoekers uit buurgemeenten komen dan uit de gemeente zelf. Ook de gemeenten zonder zwembad hebben scholen op hun grondgebied, met kinderen die worden geacht de eindtermen te halen. Die gemeenten hebben een zekere verantwoordelijkheid op dat vlak. Een studie zou een en ander kunnen verduidelijken. Vlaanderen wil vooral inzetten op topsportinfrastructuur. Daarom is het goed dat gemeenten met een zwembad op een assertieve manier naar buurgemeenten zonder bad stappen, en hun duidelijk maken dat de verantwoordelijkheden moeten worden gedeeld. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden kunnen er ook toe leiden dat dergelijke verbanden eigenaar worden van de infrastructuur. De vergelijking gaat niet helemaal op, maar toch: wij bouwen in onze politiezone een nieuwe hoofdpost. Die ligt op het grondgebied

van één gemeente, maar de andere gemeenten betalen mee. Er zijn dus mogelijkheden om op lokaal niveau diegenen die geen verantwoordelijkheid dragen, figuurlijk mee in het bad te trekken.

Minister Philippe Muyters: Ik sluit mij daarbij aan. Wij stellen vast dat de vragen tot samenwerking er wel degelijk zijn. U ziet de redenen daartoe niet. Maar op de dag dat een gemeente zegt dat zij het zwembad wil sluiten, zullen de omliggende gemeenten verplicht worden om de kinderen voor het schoolzwemmen naar elders te sturen. Op dat moment zullen zij samenwerking wel degelijk overwegen. Mijnheer Sauwens, u hebt gelijk: er is nood aan renovatie en innovatie. U was tot vandaag wel geen voorstander van bovenlokale ondersteuning van gemeenten voor gemeentelijke taken inzake sportinfrastructuur. U maakt een uitzondering voor de zwembaden. *(Opmerkingen van de heer Johan Sauwens)*

Ik ben in elk geval van plan bovenlokale stimuli voor het zwembadbeheer te geven, zoals ik dat ook al doe ter ondersteuning van gemeenten voor topsportinfrastructuur. Ik wil een gedeelde verantwoordelijkheid opnemen. Dat wil ik met relatief weinig geld doen. Ik schat dat wij tot 10 miljoen euro zullen kunnen bijdragen, al ligt dat bedrag nog niet vast: de discussie met de Inspectie van Financiën loopt. Nadien stap ik daarmee naar de Vlaamse Regering. Zodra dat is gebeurd, zal ik in de commissie het uiteindelijke resultaat toelichten. Ik zal er snel werk van maken, want ik beseft dat de gemeentelijke budgetten nu worden opgemaakt. Maar ik ben ervan overtuigd dat intergemeentelijke samenwerking, mét bovenlokale stimuli vanwege provincies en het Vlaamse Gewest, realistisch is.

Toen ik het dossier van mijn voorganger overnam, stelde ik vast dat minister Anciaux zwembaden in het Vlaams Infrastructuurplan had opgenomen. Maar uiteindelijk zijn er maar vier gebouwd. Ongeveer zeven jaar geleden gebeurde de eerste oproep, maar ondanks de Vlaamse subsidies is daar eigenlijk weinig reactie op gekomen. Het dossier was blijkbaar niet echt een prioriteit voor de gemeenten. Maar ik deel de bezorgdheid en wil stimuli geven aan bovenlokale samenwerkingsverbanden, zodat de zwembaden kunnen worden vernieuwd. De cijfers die u uit het Belang van Limburg haalde, zijn indrukwekkend. De andere suggesties neem ik zeker mee bij de afhandeling van het dossier.

De heer Egbert Lachaert: Voorzitter, minister, collega's, ik blijf toch op mijn honger zitten. De idee om met de buurgemeenten samen te werken, is goed. Maar de praktijk leert ons dat die buurgemeenten dan zeggen dat wij gewoon wat meer geld moeten vragen aan de mensen die komen zwemmen. Dat is een druppel op een hete plaat, en kan nooit het exploitatieverlies dekken. Het grote probleem is niet de infrastructuur en de subsidies die daarvoor bestaan, maar het exploitatieverlies. De heer Sauwens had het over een jaarlijks verlies van 500.000 tot 600.000 euro voor een zwembad van gewone omvang. Dat is een realistische schatting. Dat verlies is voor de betrokken gemeente zwaar om dragen als de buurgemeenten daar niet mee voor opdraaien.

U hebt het over stimuli die u wilt inbouwen. Ik hoop dan van harte dat u ook zorgt voor hefboomen die ervoor zorgen dat gemeenten samen zullen zorgen voor de infrastructuur. Zo niet wordt het onhoudbaar. Scholen uit buurgemeenten maken gebruik van het zwembad in een andere gemeente. Maar die scholen behoren tot een ander net of worden door een andere entiteit uitgebaat, zodat de druk van de gemeente op die scholen slechts indirect speelt. U hebt dus nood aan een strategisch plan voor geheel Vlaanderen, met de nodige middelen, zoals de heer Sauwens ook suggereerde. Maar vandaag heb ik daarover nog niets vernomen.

Mevrouw Else De Wachter: Minister, het lijkt me inderdaad belangrijk dat men die intergemeentelijke of bovengemeentelijke samenwerking op die manier kan ondersteunen. In het verleden is ook bewezen dat het op die manier werkt, maar dat moet inderdaad op een goede manier kunnen gebeuren. Het is belangrijk dat u goed nagaat welke samenwerkingsverbanden goed werken. Ik deel immers de bekommernis van de heer Lachaert. We merken dat er momenteel op het terrein wel de wil is om samen te werken, maar dat dan op een heel laag niveau: één lokaal bestuur heeft een zwembad en een ander

lokaal bestuur van een buurgemeente is bereid om bijvoorbeeld de toegangsprijs of iets meer te betalen, opdat de schoolgaande jeugd, of de bevolking, van die gemeente de mogelijkheid zou hebben om in dat andere zwembad te gaan zwemmen. Voor die gemeente waar dat zwembad staat, lost dat niets op. Bij het financieren via die impulssubsidies moet dus duidelijk worden gezegd waar het op aan komt. Het is belangrijk, zoals u zelf zegt, dat die lokale besturen allemaal hun verantwoordelijkheid nemen, ook wat die exploitatiekosten en dergelijke meer betreft. Er zijn samenwerkingsverbanden, er zijn voorbeelden: laat u daar alstublieft door inspireren bij het verder subsidiëren daarvan.

Alleen blijf ik toch ook wel met het probleem zitten dat op dit moment de begrotingen worden vastgelegd en dat op dit moment de onderhandelingen plaatsvinden. Als u dus daadwerkelijk iets in het vooruitzicht kunt stellen dat die lokale besturen kan helpen in hun intergemeentelijke samenwerking, laat hun dat dan zo snel mogelijk weten. U hoeft daarom nog niet concreet te zijn, maar laat hun op zijn minst weten dat dit in aantocht is, zodat bepaalde onderhandelingen misschien wel kunnen worden losgetrokken op dat vlak.

De heer Johan Sauwens: Minister, er was zeer veel interesse voor de procedure die uw voorganger, minister Anciaux, heeft opgestart. Alleen was er de methode van de gebruiksvoorzieningen en die subsidie via een omweg. Bovendien is er sprake van een heel complexe situatie. Er moeten gronden worden verworven. Er moeten bouwvergunningen worden aangevraagd. Er is sprake van aanbestedingen. Voor kunstgrasvelden zijn schaalvoordelen nog min of meer te verdedigen: als men per twintig kan aanbesteden, dan zal men een betere prijs kunnen maken dan bij één veld. In dit geval zijn die schaalvoordelen echter niet te realiseren. Uiteindelijk hebben heel veel steden en gemeenten afgehaakt. Dat is jammer. Het probleem blijft echter sluimeren. Indien u iets doet, dan zou ik zeker niet dezelfde methode gebruiken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Peter Gysbrechts tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de problematische financiering van taekwondo - 179 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Voorzitter, minister, geachte leden, mijn vraag over taekwondo is veeleer informatief. De Vlaamse Taekwondo Bond kent de jongste tijd blijkbaar een vrij moeilijke periode. Binnen de raad van bestuur rommelt het, wat niet zonder gevolgen is gebleven. Er zijn wat problemen geweest binnen die raad van bestuur en in de rechtscommissie. Naar aanleiding daarvan zijn er vervolgens dan nog een aantal rechtszaken en interne conflicten geweest.

In het verleden heeft men Bloso meermaals in kennis gesteld van talrijke overtredingen en inbreuken op het decreet betreffende de niet-professionele sportbeoefenaar. Er zouden ook een aantal overtredingen zijn begaan met betrekking tot de vzw-wetgeving. Hoewel Bloso hier meermaals van op de hoogte werd gesteld, heeft het in dezen blijkbaar geen actie ondernomen, of zou er althans volgens een aantal mensen geen actie zijn ondernomen. Men is alvast niet overgegaan tot het stopzetten van de financiering van deze federatie. U kunt zich inbeelden dat dit soms een doorn in het oog is bij anderen, aangezien in het verleden soms voor kleinere zaken al een schorsing qua middelen in gang werd gezet.

Hoewel taekwondo van de topsporttakkenlijst is geschrapt, krijgt de vereniging toch nog een financiering van Bloso, via een andere weg. Na herhaaldelijk aandringen maakte Bloso bekend dat die financiering in augustus zou stoppen. Minister, ik heb ondertussen begrepen dat er een nieuwe aanvraag was. Dat las ik in een antwoord van u op een schriftelijke vraag

van mevrouw Werbrouck. Ik had die vraag nog niet gezien toen ik deze vraag opstelde. Anders hadden we daar nog enigszins rekening mee kunnen houden. Uit informatie die wij hebben ontvangen, is dan echter gebleken dat de Vlaamse Taekwondo Bond toch nog zou worden gefinancierd met Vlaamse middelen, en dat via het Be Gold-project. Interne bronnen beweren dat Bloso zich graag van de hele zaak afmaakt en weigert om hier dieper op in te gaan, maar tegelijkertijd wel alles in het werk stelt om de Vlaamse Taekwondo Bond te blijven financieren.

Minister, gelet op de vele onduidelijkheden heb ik een aantal vragen. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de financiering van de Vlaamse Taekwondo Bond (VTB)? Welke middelen ontvangt deze vereniging en van welke instanties, nu en in het verleden? Op basis van welke argumenten wordt de financiering stopgezet? Waarom zou Bloso dan pleiten voor een financiering via het Be Gold-project? Van welke aanklachten en problemen is Bloso op de hoogte gesteld en welke acties of stappen heeft Bloso ondernomen om dit op te volgen of te onderzoeken? Zijn er specifiek voorwaarden of decretale bepalingen geschonden die een financiering niet meer mogelijk maken? Waarom heeft Bloso in dit dossier de koe niet meteen bij de horens gevat? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de interne problemen bij de VTB? U sprak in het verleden over ernstige moeilijkheden bij deze federatie. Over welke moeilijkheden hebt u het dan en zijn daar ondertussen dingen gewijzigd, verbeterd of verslechterd?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het spijt me, maar ik zal een heel lang antwoord geven, omdat er toch misvattingen zijn en beschuldigingen werden geuit. Ik wil eerst een kanttekening maken bij de interne bronnen waar u in de aanhef van uw vraag naar verwijst. Die zouden beweren dat Bloso geen actie heeft ondernomen. Ik zal u punt per punt en datum per datum vertellen welke acties er allemaal zijn geweest en dat Bloso alles in het werk stelt om de VTB te blijven financieren. Mijnheer Gysbrechts, u hebt daar een slechte bron gevonden.

Bloso heeft wel degelijk actie ondernomen. Nadat in 2012 werd vastgesteld dat de VTB niet voldeed aan een aantal erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden werd de uitbetaling van de subsidies tijdelijk stopgezet in afwachting dat de VTB zich in orde zou stellen met de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden. Ik ga hier straks verder op in. Daarnaast wil ik duidelijk stellen dat Bloso enkel kan optreden conform zijn bevoegdheden in de problematiek van de VTB.

Wat is de stand van zaken van de financiering? Ik maak telkens het onderscheid tussen de basissubsidies en de topsportsubsidies. U herinnert zich vast, als het gaat over de topsportsubsidies, de discussie over al het geld dat ik zou afnemen van een federatie of een sport. Neen, de basissubsidies zijn de belangrijkste. Op 6 december 2012 heb ik hier de topsportsubsidies voorgesteld, maar ik trok ook de aandacht op de basissubsidies. Een federatie die voldoet aan voorwaarden, moet haar basissubsidies wel krijgen.

De VTB wordt via het decreet op de sportfederaties van 13 juli 2001 gesubsidieerd als unisportfederatie. Voor de uitvoering van zijn basisopdrachten en van de facultatieve opdracht jeugdsport heeft de VTB voor het huidige werkingsjaar voorschotten ontvangen op de basissubsidies 2013 – in totaal 219.965 euro – en de aanvullende subsidies jeugdsport, 13.329 euro. Dat zijn serieuze bedragen die ze sowieso krijgen omdat ze voldoen aan het decreet op de sportfederaties.

Na afloop van het werkingsjaar wordt nagegaan of de subsidies werkelijk overeenstemmen met het werkingsverslag en financieel verslag en dan wordt uitgezocht wat er moet worden uitbetaald of teruggevorderd. Voor het werkingsjaar 2012, dat is afgesloten, ontving de VTB 252.904 euro basissubsidies en 14.460 euro aanvullende subsidies jeugdsport. Wat betreft topsportsubsidies, in de afgelopen Olympiade 2009-2012 werd taekwondo opgenomen in categorie IV. Voor de uitvoering van de facultatieve opdracht topsport heeft de VTB

bijgevolg jaarlijks voorschotten ontvangen voor deelname aan internationale wedstrijden – een maximumbedrag van 65.000 euro –, en voor de participatie in een topsportschool.

Na afloop van het werkingsjaar werd opnieuw alles nagegaan op basis van het werkingsverslag en het financieel verslag. Zo ontving de VTB voor het werkingsjaar 2012 65.000 euro voor de voorbereiding op en deelname aan internationale wedstrijden en 41.000 euro voor werkingskosten, en aanvullende subsidies voor de participatie in de topsportschool. Daarnaast ontving de VTB in 2012 een eenmalige financiering van 50.000 euro vanuit de werkingsmiddelen topsport van Bloso voor de aanstelling van drie deeltijdse jeugdtrainers topsport in functie van talentdetectie en -ontwikkeling, en een financiering van 20.000 euro via het gemeenschapsoverschrijdend project Be Gold. Be Gold is altijd gekoppeld, niet aan de federatie, maar aan sporters. Dat zijn hier twee beloftevolle jongeren.

Taekwondo werd niet meer in aanmerking genomen op de Topsporttakkenlijst 2013-2016 en is dus uit categorie IV verdwenen, in hoofdzaak door de instabiele beleidsstructuur maar ook door het gebrek aan topsportprestaties. In 2013 zullen ze niet langer decretale aanvullende subsidies topsport ontvangen voor de voorbereiding op en deelname aan internationale wedstrijden en ook geen aanvullende subsidies voor de participatie in een topsportschool. Die functioneert wel verder, maar ze moeten de middelen zelf ophoesten.

In navolging van het wegvallen van een aantal sporttakken hebben we overgangsmaatregelen uitgewerkt voor deze afvallers. U herinnert zich vast de discussie hierover in de commissie. We hadden het toen over een andere sport, maar we hebben gezegd dat we kinderen die zijn begonnen in de topsportschool, moeten kunnen garanderen dat het traject kan worden afgerond. Ook hier hebben we dat gedaan. We hebben de nodige middelen gegeven aan de VTB voor de werking en de personeelskosten.

Vanaf september 2013 wordt de VTB vanuit de werkingsmiddelen topsport van Bloso uitsluitend ondersteund voor de sportieve omkadering van één sporter met het oog op het behalen van een plaats op de Olympische Spelen 2016 te Rio.

Dit vormt geen structurele ondersteuning van de federatie. Het gaat hier om zogenaamde ‘windows of opportunity’.

We hebben hiervan ook voorbeelden uit het verleden. Indien een goede sporter voor de Olympische Spelen in aanmerking komt en zijn federatie niet draait zoals het moet, kan die sporter op die manier nog steeds ondersteuning krijgen. Vanaf 2013 kan een sporter die ondersteuning ontvangen. Het gaat hier om 26.300 euro. Dat geld is voor de sporter en niet voor de federatie bestemd.

Zoals ik al eerder heb vermeld, is ook de ondersteuning van Be Gold op mensen gericht. Het gaat om een bedrag van 47.000 euro. Dit project is in eerste instantie gericht op de ondersteuning van drie beloftevolle jongeren.

Zoals ik al heb vermeld, blijven de basissubsidies natuurlijk doorlopen. Er is geen stopzetting van de financiering door middel van basissubsidies. Wat de topsport betreft, ben ik volgens mij zeer duidelijk geweest. De sport staat niet meer in de topsporttakkenlijst. De sport kan in het licht van de ‘windows of opportunity’ of van Be Gold wel nog aan bod komen.

Wat de klachten en de ondernomen acties betreft, volgt nu een lange opsomming. Bloso heeft in de loop van 2012 en 2013 verschillende klachten ontvangen. Bloso is door personeelsleden, bestuurders, de advocaat van enkele voormalige bestuurders, bezorgde ouders en sportbeoefenaars van de VTB gecontacteerd. Bloso heeft alle klachten en toegestuurde documenten grondig doorgenomen en opgevolgd.

Hieruit is al snel gebleken dat onder meer de vroegere leden van de raad van bestuur van de VTB intern sterk verdeeld waren. Ten gevolge van het gegroeid wederzijds wantrouwen was enige werking of samenwerking onmogelijk geworden.

Bloso heeft bij de aanvang van de conflicten gesteld niet in de interne aangelegenheden van de federatie tussenbeide te willen komen. Dat is ook de rol van Bloso niet. Bovendien wenste Bloso de uitspraken ten gronde in de rechtszaken af te wachten. Als processen lopen, is het altijd moeilijk zich in een discussie te mengen.

De VTB moest uiteraard wel de erkenningsvoorwaarden respecteren. Dit omvat onder meer de waarborgen in het decreet van 24 juli 1996 betreffende de vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar. Het was echter duidelijk dat de interne vetes de sport en de sportbeoefenaars niet ten goede kwamen. Om die reden heeft Bloso in het belang van de sport en van de sportbeoefenaars getracht een pragmatische oplossing te vinden.

Daarnaast zijn tevens verschillende bemiddelende gesprekken over de problemen van de VTB gevoerd. Op 3 mei 2012 vond een eerste gesprek met het personeel van de VTB plaats. Op 20 juni 2012 vond een gesprek met enkele afgevaardigden van de raad van bestuur en met enkele personeelsleden plaats. Tijdens dit overleg hebben de vertegenwoordigers van de raad van bestuur uiteengezet wat er volgens hen was misgelopen en hoe ze zich door de gewezen voorzitter van de raad van bestuur gebruikt voelden. Tijdens deze vergadering heeft Bloso benadrukt zich niet in de interne problematiek te willen mengen en verklaard dat de decreten van 2001 en 1996 moesten worden nageleefd.

Op 28 juni 2012 heeft Bloso de VTB hierover een brief gestuurd. In die brief is gewezen op de erkenningsvoorwaarde die is opgenomen in artikel 5, negende lid, van het decreet 2001. De sportfederatie moet door een raad van bestuur van minimaal vijf leden worden geleid. Op 14 augustus heeft de VTB hier door middel van een brief op gereageerd. In die brief heeft de VTB het eigen standpunt over het minimum aan bestuurders gegeven. Volgens de VTB zijn bestuurders ad interim ook bestuurders. De VTB heeft in die brief ook uitstel gevraagd tot de volgende jaarlijkse algemene vergadering.

Bloso heeft hierop gereageerd met de stelling dat dit niet mogelijk was. Om die vijf bestuurders met stemrecht aan te stellen, moest de VTB maar een bijzondere algemene vergadering organiseren. Bloso heeft hieraan toegevoegd dat het niet in het belang van de sport en van de sportbeoefenaars was de erkenning en de subsidiëring verder in het gedrang te laten komen. Een aantal vergunninghouders was zonder naleving van het decreet geschorst. Daarnaast is meegedeeld dat geen personeelssubsidies zouden worden uitbetaald voor de periode tijdens welke de topsportcoördinator op non-actief was gesteld. Het beleidsplan voor de periode 2013-2016 en het jaaractieplan 2013 waren niet ondertekend.

Toen is de afspraak gemaakt dat de nieuwe raad van bestuur de bestaande reglementering van de VTB aan de geldende Vlaamse regelgeving zou aanpassen. Hierna heeft Bloso echter nog meer actie ondernomen. De uitbetaling van subsidies aan de VTB werd opgeschort tot aan de net vermelde voorwaarden werd voldaan.

Op 2 oktober 2012 vond opnieuw een gesprek met het personeel van de VTB plaats. De belangrijkste punten op de agenda van deze vergadering waren de verkiezing van de raad van bestuur en de aanpassing van de interne reglementen.

Op 29 november 2012 heeft de VTB door middel van een brief laten weten dat de VTB opnieuw door een raad van bestuur met minstens vijf leden werd geleid. Die raad van bestuur was verkozen tijdens de bijzondere algemene vergadering van 4 november 2012. De vergunninghouders die ten gevolge van de niet-naleving van het decreet van 1996 waren geschorst, konden hun sport opnieuw beoefenen. Het topsportbeleidsplan voor de periode 2013-2016 en het jaaractieplan 2013 werden ondertekend. Aangezien die brief inhield dat aan de voorwaarden was voldaan, zijn de uitbetalingen van subsidies vanaf 15 december 2012 opnieuw van start gegaan. Begin december 2012 zijn met het personeel telefonisch bijkomende afspraken gemaakt over de interne reglementering.

Op 4 januari 2013 heeft Bloso een mail verstuurd om de reglementen, conform eerder gemaakte opmerkingen, aan te passen. Ondertussen was in het juridisch geschil waarbij de

huidige VTB en onder meer enkele gewezen bestuurders betrokken waren, echter een vonnis gevelde. De gevolgen werden door beide partijen echter anders geïnterpreteerd. Op basis van dat vonnis heeft Bloso de VTB een brief met enkele aandachtspunten gestuurd. Het is allicht duidelijk dat Bloso met betrekking tot dit dossier continu acties heeft ondernomen.

Op 12 juni 2013 hebben de commissie bestaande uit de Administration de l'Education Physique et des Sports (ADEPS), Bloso, het Comité Olympique et Interfédéral Belge (COIB) en de Deutsche Gemeinschaft (ABCD-commissie) en de Taskforce Topsport een brief ontvangen van de heer Vanhoyland, de advocaat van twee voormalige leden van de raad van bestuur. De advocaat was van oordeel dat de subsidies die op basis van de overeenkomst met betrekking tot het Be Gold-project waren uitgekeerd, moesten worden teruggevorderd. De overeenkomst was immers ondertekend door de heer Baert, die op dat ogenblik geen voorzitter van de VTB was. Volgens hem geldt hetzelfde voor de topsportsubsidies. Aangezien de heer Baert niet door de algemene vergadering was benoemd, vorderde de advocaat al die subsidies terug.

De uitkering van subsidies en financieringen is aan een controle gekoppeld. Bij de behandeling van de daarnet al vermelde beleidsaanvragen voor topsport heeft Bloso geoordeeld dat de VTB aan de voorwaarden voor subsidiëring en financiering voldeed. Volgens mij worden alle subsidies conform de Vlaamse regelgeving uitbetaald. Dat is met betrekking tot de uitbetalingen de stand van zaken.

Wat de interne problemen betreft, is het relaas duidelijk. Er blijven, net als in het verleden, ernstige moeilijkheden bestaan. Die moeilijkheden zijn niet van een sportspecifieke aard, maar vinden hun oorsprong in persoonlijke vetes en belangen.

Bloso heeft evenwel vastgesteld dat de huidige raad van bestuur en het personeel van de VTB zich momenteel maximaal inzetten om het sportaanbod van de VTB conform de Vlaamse decreten te organiseren. De huidige raad van bestuur van de VTB verleent een sterke autonomie aan de topsportverantwoordelijke van de VTB om het Vlaams topsportbeleid inzake taekwondo te organiseren. Dit is een stap in de goede richting.

Volgens mij heb ik met dit zeer uitgebreid antwoord voldoende aangetoond dat Bloso hier sterk op heeft ingezet. We hebben conform de bestaande decreten gehandeld. We mogen niet vergeten dat een federatie die de decreten naleeft, uiteraard op de basissubsidies kan rekenen.

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Ik dank de minister voor het uitgebreid antwoord. Aangezien ik bij de aanvang van mijn vraagstelling heb verklaard dat deze vraag om uitleg vooral informatief is bedoeld, is dit antwoord zeker nuttig. Bovendien heeft hij in verband met de lopende subsidies, met de schrapping van de topsportlijst en met de bijbehorende subsidies wat duidelijkheid kunnen scheppen. Het gaat hier duidelijk om een onstabiele federatie.

De projecten 'windows of opportunity' en Be Gold zijn persoonlijk voor atleten bedoeld. We hebben in het verleden al verklaard dat dit nuttig is. Een atleet mag immers niet het slachtoffer van omkaderingsproblemen worden. Indien er iets misloopt in de federatie van een toptalent in een bepaalde sport, kunnen we die atleet niet in de steek laten. Ik vind het een goede zaak dat de minister dit in zijn antwoord nog wat heeft verduidelijkt.

Natuurlijk, er zijn diverse klachten en er is interne verdeeldheid. U hebt een opsomming gegeven van wie problemen had met wie. Ik had het samengevat als 'iedereen'. Dat is heel duidelijk. Het is soms moeilijk om te interfereren met interne problemen. Al die menselijke verhalen liggen gevoelig.

Ik maak uit uw antwoord op dat Bloso heel wat stappen ondernomen heeft. Ik begrijp dat het voor buitenstaanders niet altijd evident is om dat allemaal te volgen en te plaatsen. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Zeker als er rechtszaken lopen. Ik zal uw antwoord nog eens rustig doornemen. De betrokkenen zullen dat ook doen.

De persoonlijke en de basissubsidies zijn logisch en kunnen heel wat verduidelijken.

Het doel van mijn vraag, na lezing van uw antwoord op de schriftelijke vraag, was natuurlijk de kern van de problematiek en vooral de huidige situatie. U gaf een stand van zaken tot op vandaag. We moeten besluiten dat er nog steeds ernstige moeilijkheden zijn binnen de federatie. Dat is jammer. Hopelijk geraken we daar uit, in het belang van de sport.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het wereldkampioenschap voetbal in Qatar - 333 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Minister, er zijn heel wat organisaties die bezorgd zijn over de gevolgen van de toewijzing van het wereldkampioenschap (WK) aan Qatar. De voorzitter van de Fédération Internationale de Football Association (FIFA) liet in een mededeling op 25 augustus 2013 weten dat 's zomers voetballen in Qatar onmenselijk is wegens de hoge temperaturen. Ook de spelersvakbond laat van zich horen en dreigt met een boycot van het WK in Qatar als de FIFA het toernooi tijdens de zomermaanden laat plaatsvinden. De FIFA is de organisatie die grote internationale voetbaltoernooien organiseert en beheert waaronder het WK voetbal. Het uitvoerend comité van de FIFA wijst de organisatoren aan en zal ook beslissen of Qatar 2022 al dan niet in de winter zal plaatsvinden.

Voor de keuze van de FIFA baseren de leden zich onder andere op het bidbook. In het bidbook prijst een land aan wat het in huis heeft voor het spelen van wedstrijden en voor het voetbal in het algemeen. In deze offerte staan ook alle condities waaronder dat land de wedstrijden wil en kan organiseren. Bijna alle onafhankelijke landen met een nationale ploeg zijn lid van de FIFA, België was zelfs stichtend lid. De Voetbalfederatie Vlaanderen (VfV) werd opgericht in november 2008, zodat clubs aanspraak kunnen maken op subsidies in Vlaanderen. Er moest een Vlaamse vleugel komen onder de nationale koepel, de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB).

Ik haal een pijler van uw beleidsnota Sport aan: “De Vlaamse overheid wil via een onderbouwd en duurzaam sportbeleid doorwegen op internationale discussies en het internationale sportbeleid.”

Helaas moet onze bezorgdheid niet enkel naar de voetballers gaan, heel wat organisaties maken zich terecht ongerust over de arbeidsomstandigheden van de 1,2 miljoen migrantenwerknemers die er aan de slag zijn. Volgens waarnemers zou Qatar een loopje nemen met zijn engagementen inzake de internationale, meest fundamentele arbeidsrechten en laat het toe dat werknemers opnieuw tot slavernij worden veroordeeld, met name op de bouwerven van de toekomstige infrastructuur voor de wereldbeker. Ironisch genoeg moet een organiserend land in het bidbook zetten waarom een WK-organisatie goed is voor het land. Qatar, met slechts 250.000 Qatarese inwoners, voert echter goedkope arbeiders in om hen als moderne slaven de voetbaltempels te laten bouwen.

Het is een mooi land. Er is prachtige architectuur, er zijn musea. We zijn er op bezoek geweest. We hebben daar fantastische projecten gezien, veel hoogbouw maar ook leegstand. Naar het schijnt, wordt daar een bubbel gebouwd. De vooruitgang is fantastisch en mooi, maar we kunnen er een ‘maar’ bij plaatsen.

Minister, bent u van oordeel dat de FIFA ook een sociale en maatschappelijke rol te spelen heeft en niet kan toelaten dat internationaal geldende arbeidsomstandigheden worden geschonden bij de bouw van voetbalstadions? Zult u via de VFV ijveren dat de KBVB de FIFA aanspreekt op haar rol en functie ten opzichte van de vele arbeiders? Zult u op andere manieren ijveren voor een betere naleving van de fundamentele rechten van werknemers die betrokken zijn bij de bouw in Qatar? Op welke andere manieren kan Vlaanderen zijn invloed aanwenden?

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Ik had ook wel vragen bij Qatar als gastland. We hebben zelf een bidboek opgesteld. We zijn dan op bezoek geweest in Qatar. Ik stelde me op sportief vlak vragen bij dat land. Ter plaatse werd me echter duidelijk dat een WK daar perfect kan lukken. Daar bestaat geen twijfel over. De minister van Sport, de voorzitter van het Olympisch Comité en de sjeik, allemaal in één persoon, heeft ons ontvangen. Op de vraag welk budget hij ter beschikking had voor het WK, was het retorische antwoord: “What is necessary.” Ik zal het nooit vergeten. *(Gelach. Opmerkingen)*

Op sportief vlak komt dat dus in orde. Er zijn terechte opmerkingen gemaakt in verband met de arbeiders. Dat is ook in het nieuws geweest. In het beleidsplan staat een mogelijkheid om een reactie te geven zoals we voor Sotsji gedaan hebben. Dat wil ik u dan ook vragen.

De heer Kris Van Dijck: Minister, zoals uit de vraag van de heer Verstreken blijkt, handelt de FIFA wel vreemd. Nu geven ze kritiek op de klimatologische omstandigheden in Qatar, maar ze hebben het WK eerst zelf toegewezen. Ik wil erop wijzen dat het voor een democratisch land dat niet beschikt over sjeiks die alle regels en wetten aan hun laars lappen, zeer moeilijk is om nog internationale competities te organiseren. U herinnert zich de discussie over de btw en de belastingen toen België en Nederland hun kandidatuur stelden.

In Qatar werken ze in de voetbalstadions met airco. Als het 50 graden is, koelen ze het grasveld in een open stadion af tot 20 graden. Dat hebben we daar meegemaakt. Daarbij beweerde de sjeik dat ze toch veel gas hebben. Dat wisten we. Of dat ecologisch verantwoord is, is een andere kwestie. Misschien kan dat wel, met zonne-energie of zo.

Er is ook de problematiek van de tewerkstelling. Op een vlucht van Mumbai naar Qatar zaten wij samen met gastarbeiders die tijdelijk naar Qatar gingen om er te werken. Wij hebben daar een ontmoeting gehad met Vlaamse bouwondernemers, die als het ware een vaste poot in Qatar hebben. Er zijn daar regelgevingen die bepalen dat er vanaf een bepaalde temperatuur niet kan worden gewerkt. Er is daar voor onze Vlaamse economie ook een kant aan.

Ten slotte, om mijn slechte karakter te tonen: ik dacht dat de heer Verstreken een pleidooi ging voeren om ons niet te kwalificeren voor Qatar. Maar, collega's, als je wereldkampioen bent, moet je verplicht naar het volgende tornooi. *(Gelach)*

Minister Philippe Muylers: Na deze drie ervaringsdeskundigen die ter plaatse alles zijn gaan bekijken, voel ik mij slecht geplaatst om te antwoorden.

Als ik het goed heb begrepen, denk ik dat het nogal duidelijk is dat de integriteit van de sport op Europees niveau en vooral goed bestuur de laatste jaren zeker een prioriteit zijn geweest. Dat is volgens mij een noodzakelijke voorwaarde voor autonoom functionerende sportorganisaties. Het is duidelijk dat dit ook geldt voor de FIFA. Ik ben dan ook van oordeel dat de FIFA een belangrijke sociale en maatschappelijke rol heeft. De FIFA mag van geen enkele organisatie of evenement dat onder haar auspiciën plaatsvindt, accepteren dat de medewerkers in mensonwaardige omstandigheden moeten werken. Ik denk dat het daarover ging en niet over voetballers die bij 20 graden kunnen voetballen. Het ging over diegenen die het stadion moeten bouwen. De wereldorganisatie FIFA moet zowel bij de toekenning van het WK als bij de bouw van de voetbalstadions en bij de organisatie van het WK eisen dat het

kandiderende land minimaal de internationaal geldende arbeidsomstandigheden en mensenrechten respecteert.

Mijnheer Verstreken, ik zal navraag doen bij de VFV naar het standpunt dat de vertegenwoordiging van de KBVB zal innemen ten aanzien van de FIFA.

In de komende Europese Raad van de ministers van Sport op 26 november 2013 staat een debat over 'good governance' gepland. Tijdens dit debat zal ik ook het statement over de problematiek inzake homofobie tijdens Sotsji 2014, dat door België en achttien andere EU-lidstaten in Vilnius werd gemaakt, ter sprake brengen. Het lijkt me logisch dat tijdens dit debat ook de rol van grote organisaties en organiserende landen bij het naleven van internationale voorschriften en mensenrechten wordt beklemtoond. Goed bestuur is wat mij betreft een prioriteit in het werkplan voor sport van de Europese Unie, en ook Vlaanderen, dat vandaag woordvoerder is, zal via België actief deelnemen aan de werkzaamheden van de expertgroep rond dit thema. Op dit moment worden in de schoot van deze werkgroep een tiental centrale principes van goed bestuur uitgewerkt. We zullen die met de sportorganisaties verder implementeren. Arbeidsomstandigheden en sociale dialoog zijn dergelijke principes.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Minister, ik ben blij met uw duidelijke antwoord. Dat is klare taal. Ik dank u ook voor uw sociaal engagement en uw menselijke visie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■